

Motivation og klasserumsledelse

Hvorfor **motivation** på dagsorden?

Mine tre veje til at arbejde med motivation:

1. Temavalg ved det fagdidaktiske projekt i samfundsfag
2. Egne og kollegers erfaringer med elevernes (manglende) motivation og interesse for faget
3. Indsatsområde i ks-gruppe på hf

IMRaD-modellen oversat til fagdidaktisk projekt

Introduktion og problemformulering

- Hvad vil du undersøge?
- Hvorfor?
- Hvad spørger du om?

Metode og teorier

- Hvilke teorier, materialer, observationer/empiri eller andet har du været inspireret af?
- Var der noget du tilføjede undervejs

Resultater – data og analyse

- Hvad fandt du frem til gennem afprøvning af din aktion?
- Hvad fandt du frem til gennem din undersøgelse af aktionen? (kobling til såvel indsamlet empiri og fagdidaktiske overvejelser og begreber samt almendidaktisk teori)

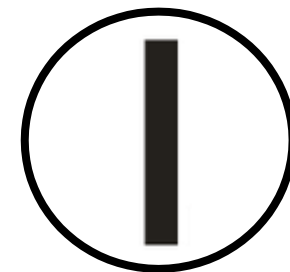
Diskussion og konklusion

- Konklusioner: Hvilke tiltag vil du fortsætte med? Hvorfor? Behov for yderligere justeringer?
- anbefalinger til andre?

Litteratur til inspiration:

And/og

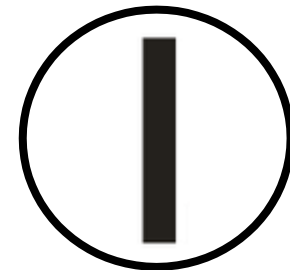
- Mulige perspektiveringer til tidligere aktioner og egne praksiserfaringer

Introduktion

- ”Jeg er måske også lidt umotiveret i dag...” (Ziehe)

Skolen i 1950'erne	Skolen i dag (1980'erne)
Skolen med monopol på formidling mellem voksenverden og ungdommen	Mange indgange til voksenlivet
Selvdisciplin, ”at holde ud”	Nydelse, ikke-arbejde
Ingen spørgsmål ved dannelseskanon	Krav om at skabe betydning/mening og legitimering af lærestoffet
Læreren har vidensmonopol	Demokratisering af viden (betydningstab for læreren)
Formidlingsarbejde (hierarkisk)	Relationsarbejde og meningsarbejde

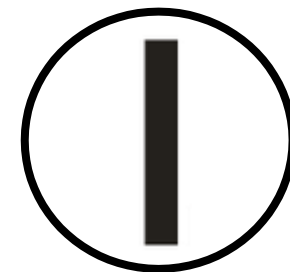
Introduktion

Problemfeltet:

Flere lærere oplever oftere og oftere, at eleverne er umotiverede, dvs. at de...

- ...ikke deltager aktivt i undervisningen,
- ...ikke forbereder sig hjemme
- ...forstyrrer undervisningen
- ...bruger IT (computer og telefon) uhensigtsmæssigt

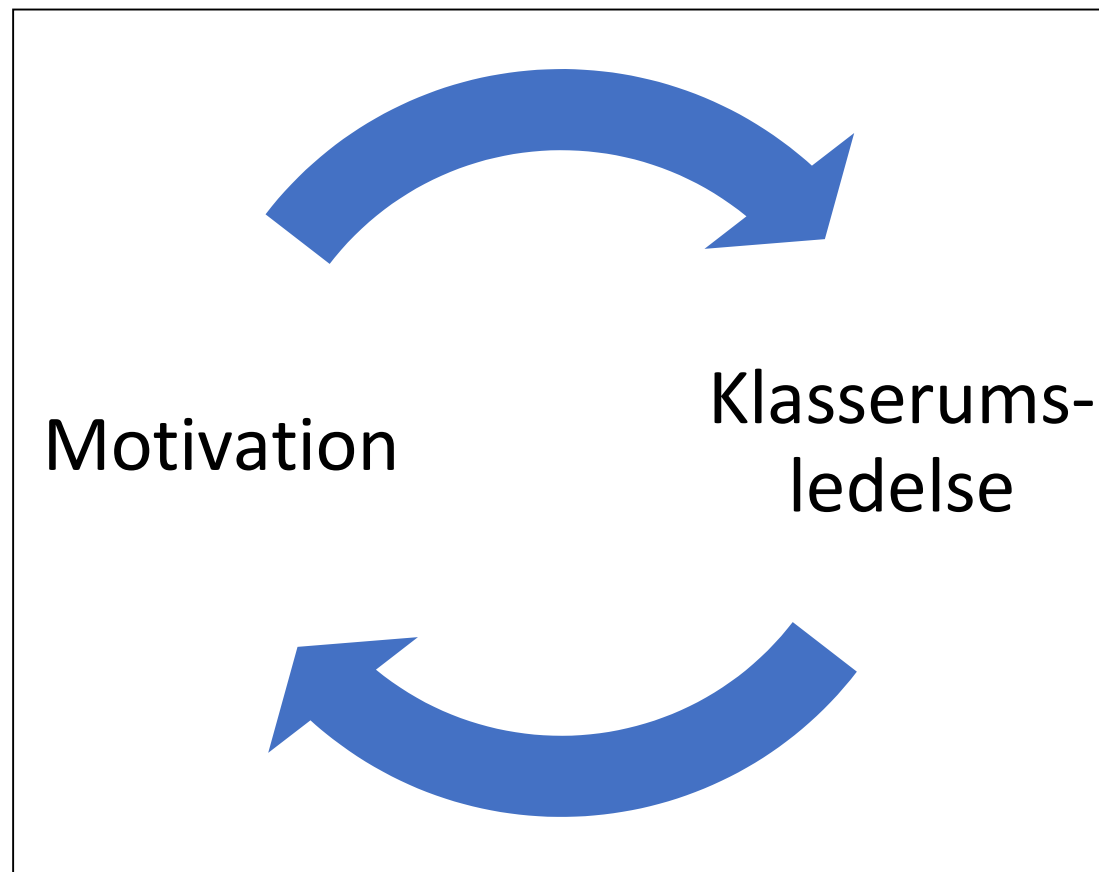
Introduktion

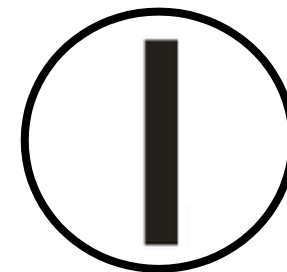
Problemfeltet:

Vi vil derfor på Tønder Gymnasium (HF) arbejde med begreberne motivation og klasserumsledelse for at se, om vi gennem en fokuseret indsats kan:

- 1) Øge elevernes motivation for at gå i skole
- 2) Skabe en bedre kultur i klasserummet

Introduktion

A) Teori om motivation: Selvbestemmelsesteori (Deci og Ryan)

Ingen motivation

Manglende oplevelse af

- Kompetence,
- Selvbestemmelse
- Tilhørsforhold

Indre stemme: "jeg kan ikke", "det rager ikke mig", "de andre kan ikke lide mig"

Ydre motivation

Tilstand, hvor man foretager sig noget pga. handlingens konsekvens eller resultat – og ikke pga. aktiviteten selv (fx gode karakterer)

Indre motivation

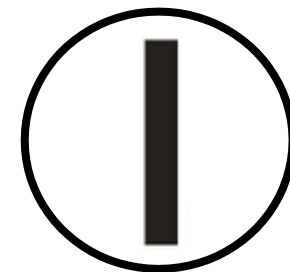
Når man har lyst til at vide noget eller gøre noget, fordi det i sig selv er interessant – arbejde af lyst og ikke tvang.

Indre stemme: "jeg elsker det her fag", "det her er vildt spændende"

Vejen til indre motivation:

1. Oplevelsen af kompetence (at kunne)
2. Oplevelsen af tilhørsforhold (tryghed)
3. Oplevelsen af selvbestemmelse (ejerskab)

Introduktion

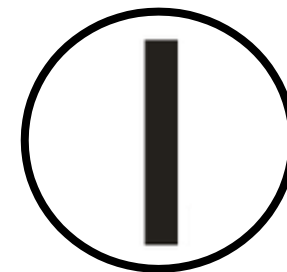
B) Teori om motivation: Mestring (self-efficacy)

- Egne tidligere erfaringer (nederlag og succeser)
- Andenhånds-oplevelser (hvad gør andre)
- Verbal feedback (fra lærer, elever, familie osv.)
- Fysiske fornemmelser (glæde, angst, bekymring)

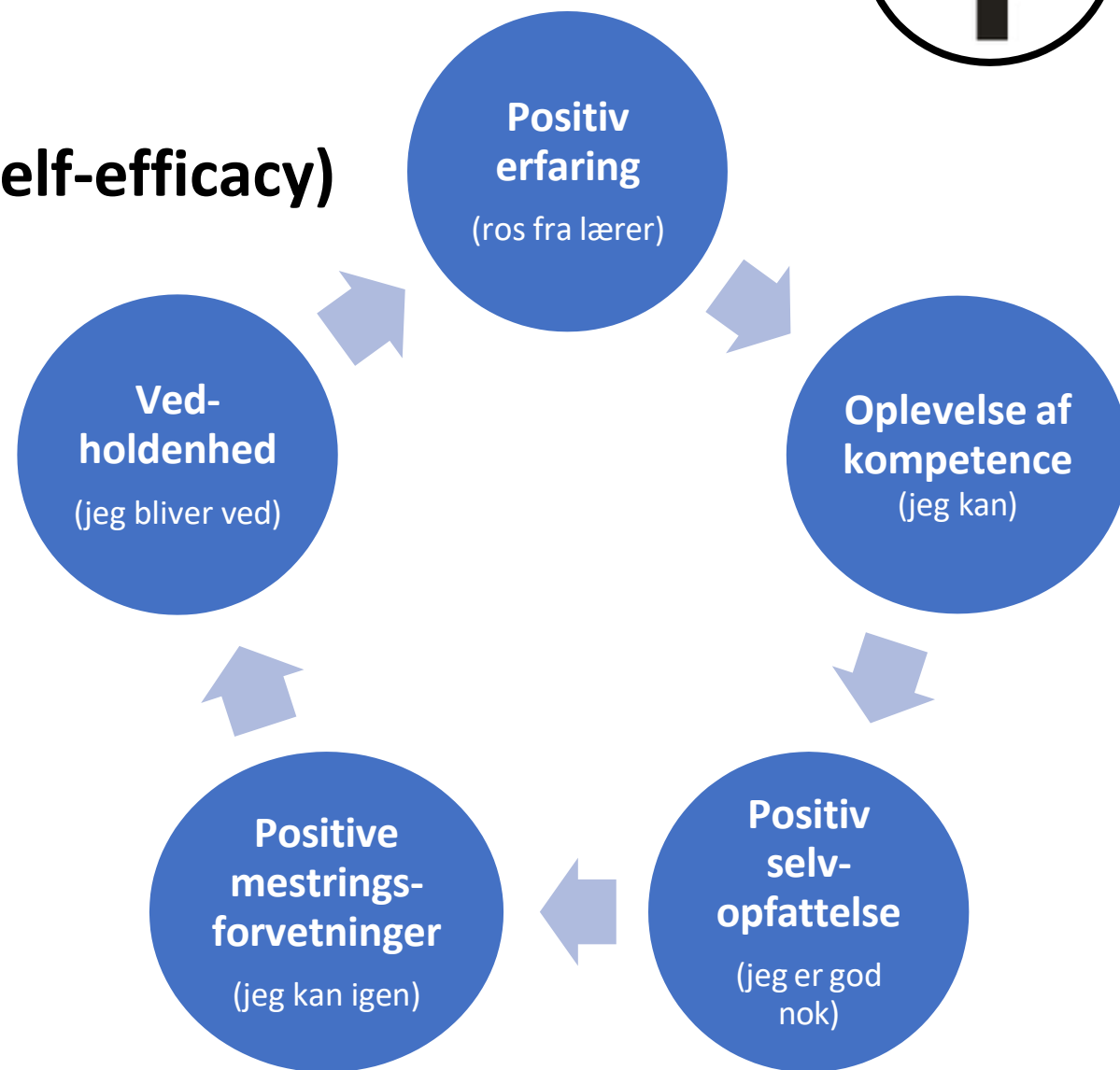
NB: egne forventninger har indflydelse på, hvor godt man klarer en opgave (lige så stor indflydelse som iq)

Introduktion

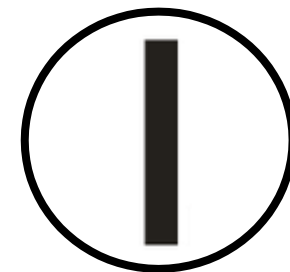

B) Teori om motivation: Mestring (self-efficacy)

Mestringsforventninger –
Den positive spiral

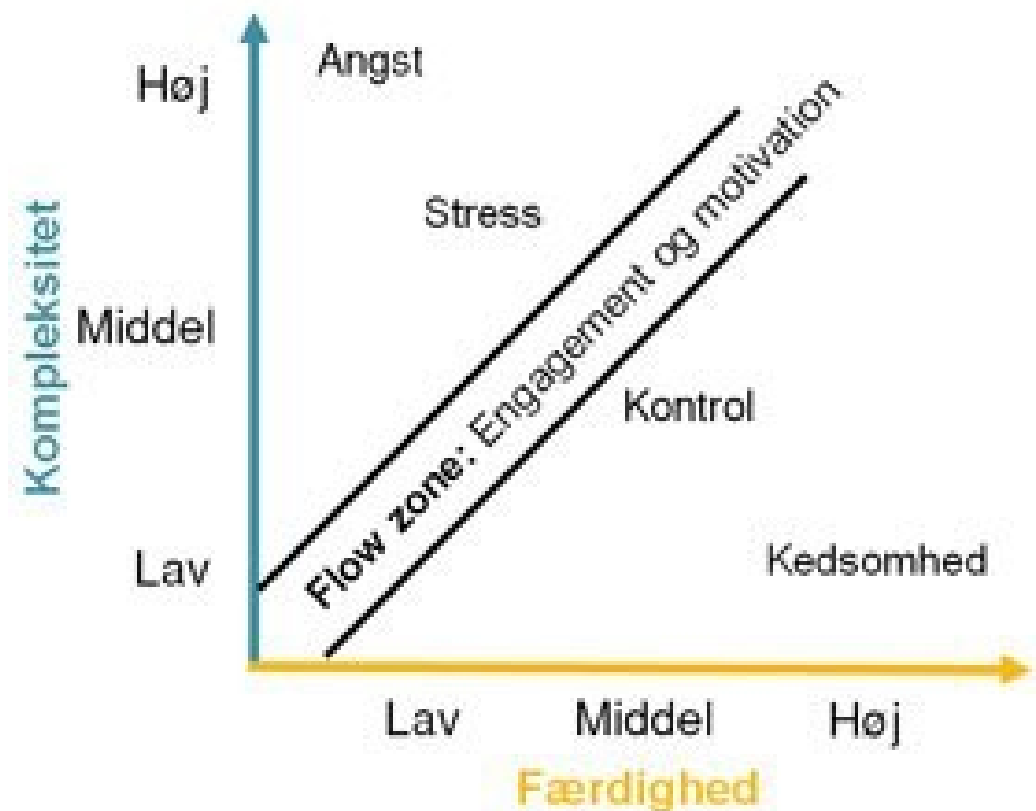
Introduktion

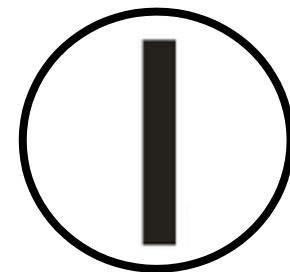
C) Teori om motivation: Optimal udfordring (Flowteori)

Flowteoriens grundantagelse:

- det virker motiverende, når man bliver udfordret, dvs. når udfordringerne er høje (men ikke *for* høje)
- Herved opnås "flowtilstand" (høj, indre motivation)

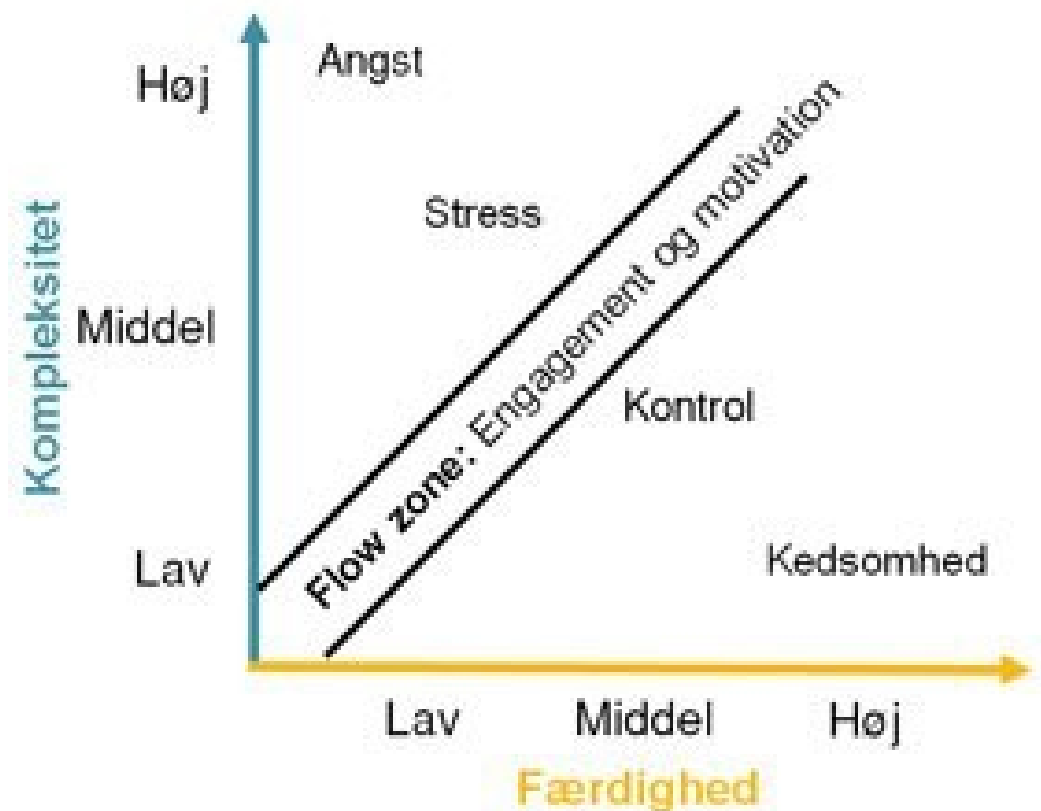
Introduktion

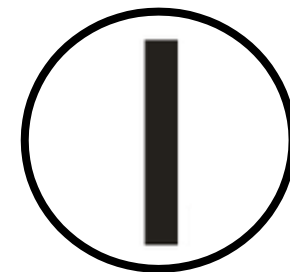
C) Teori om motivation: Optimal udfordring (Flowteori)

Forudsætninger for flow:

- Klare *mål* for aktiviteten
- Klar og umiddelbar *feedback*
- Den rette *balance mellem udfordring og forudsætninger*

Introduktion

D) Teori om motivation: Målorientering (Dweck)

Overordnet to mål, som eleven kan være orienteret mod:

Læringsmål

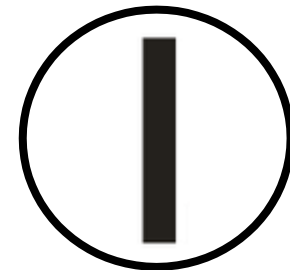
Faglig læring,
mestring

Dybdelæring
(indre motivation)

Præstationsmål

Performance, at
sig bedre end andre
Overfladelæring
(ydre motivation)

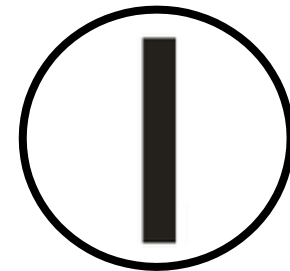

Introduktion

Anden relevant teori

Der kunne yderligere arbejdes med områder som:

- Selvværd (fx Covington)
- Attribution/elevens årsagsforklaringer (fx Weiner)
- Mind-set (fx Dweck)
- Relationer

Introduktion

Problemformulering

Hvordan kan jeg gennem tilrettelæggelsen og afviklingen af et forløb i samfundsfag arbejde med at fremme elevernes motivation?

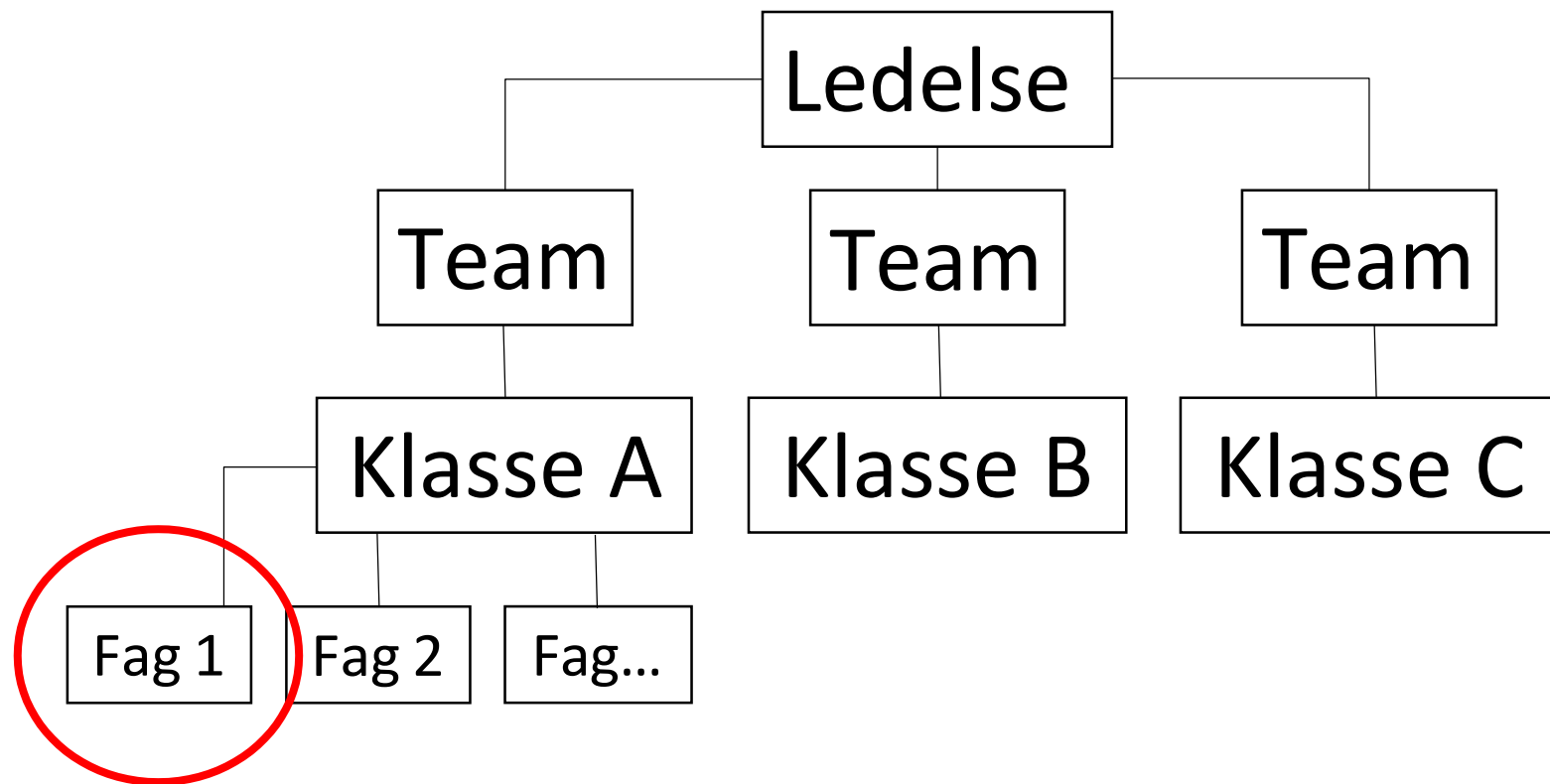
Hypotese

Gennem en mere tydelig klasserumsledelse kan man fremme elevernes motivation for at deltage i undervisningen og for læring

Metode

Fra skoleprojekt til fag

Metode

En forudsætning for at skabe motivation er, at man fjerner alt det, der potentielt forstyrrer undervisningen.

= adfærdsledelse

Adfærdsledelse

Kommunikation og kontakt

- Overblik og opmærksomhed på hele klasserummet
- Holde alle elever til ilden

Opretholdelse af ro, regler og rutiner

- Etablering af regler for adfærd
- Opretholdelse af ro
- Indgriben ved negativ adfærd

	Slet ikke	I lav grad	I nogen grad	I høj grad	Hovedtotal
I hvor høj grad generer det dig, hvis der er larm i klassen?	9,68%	17,74%	56,45%	16,13%	
I hvor høj grad oplever du, at lærerne generelt griber ind, hvis der er larm i klassen?	11,29%	43,55%	40,32%	4,84%	

Det samme gælder i forhold til brug af mobil og computer

Metode:

Læreplanen, samfundsfag A, 2017

1.2 Formål:

Almendannelsen skal endvidere fremmes ved at give *eleverne lyst og evne til at forholde sig til og deltage* i den demokratiske debat og gennem undervisningens indhold og arbejdsformer *engagere eleverne* i forhold af betydning for demokratiet og samfundsudviklingen.

3.1 Didaktiske principper

Eleverne skal inddrages i planlægning af undervisningen, herunder valg af problemstillinger og arbejdsformer.

Der skal igennem det samlede forløb lægges afgørende vægt på, at den enkelte elev får muligheder for *selvstændigt at formidle faglige problemstillinger og på et fagligt grundlag fremføre egne synspunkter, argumenter og vurderinger*.

3.2 Arbejdsformer

I undervisningen skal der anvendes *afvekslende og elevaktiverende arbejdsformer*, således at eleverne får muligheder for at undersøge, dokumentere, formidle og diskutere empiriske og teoretiske sammenhænge.

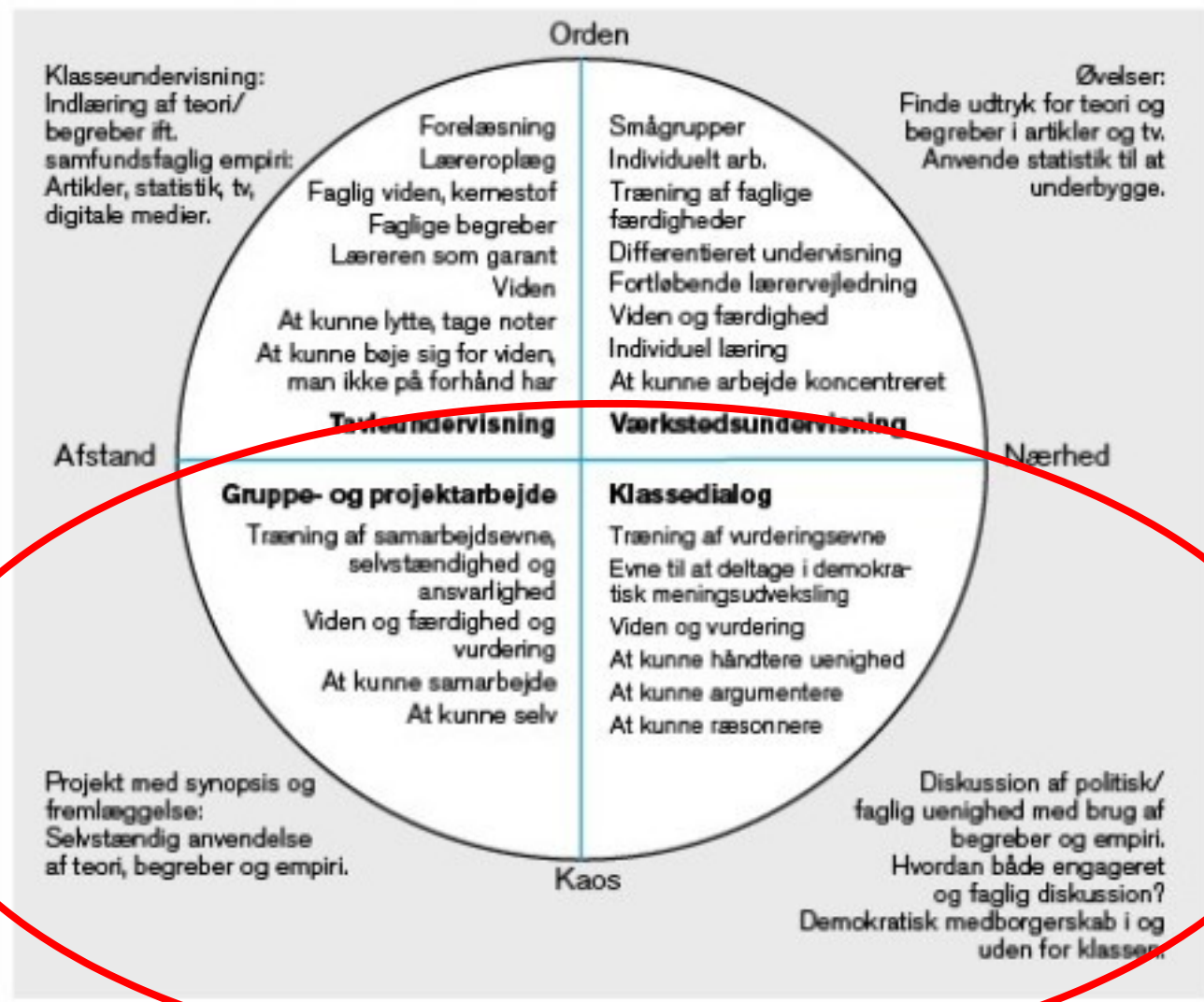
Teori A: Selvbestemmel

- Kompetence
- Tilhørsforhold
- *Selvbestemmel*

Metode: t

Almendidaktik – Fagdidaktik: Det særlige i samfundsfag? Eksempel:

Teori A: Selvbestemmelse

- Kompetence
- Tilhørsforhold
- *Selvbestemmelse*

M

Uddannelse af den demokratiske medborger

M

- Self-governor – en uafhængig beslutningstager og innovator;
- Deltager – I demokratiske aktiviteter I politisk, økonomiske, sociale og kulturelle kontekster;
- Informeret vælger – informationssøgende støtte af det repræsentative system, økonomiske kontekster, sociale kontekster og kulturelle kontekster;
- A loyalist – Loyalitet overfor demokratiske normer og den demokratiske stat

Ideen er, at alle fire lag fungerer samtidigt, og danner grundlag for en kompleks forståelse af medborgeren i en global kontekst.

Selvb

- Komp

- Tilhø

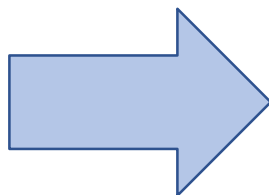
- *Selvb*

Metode: teori og praksis

Teori B: Mestring

- Kompetence
- Self-efficacy
- Forventninger

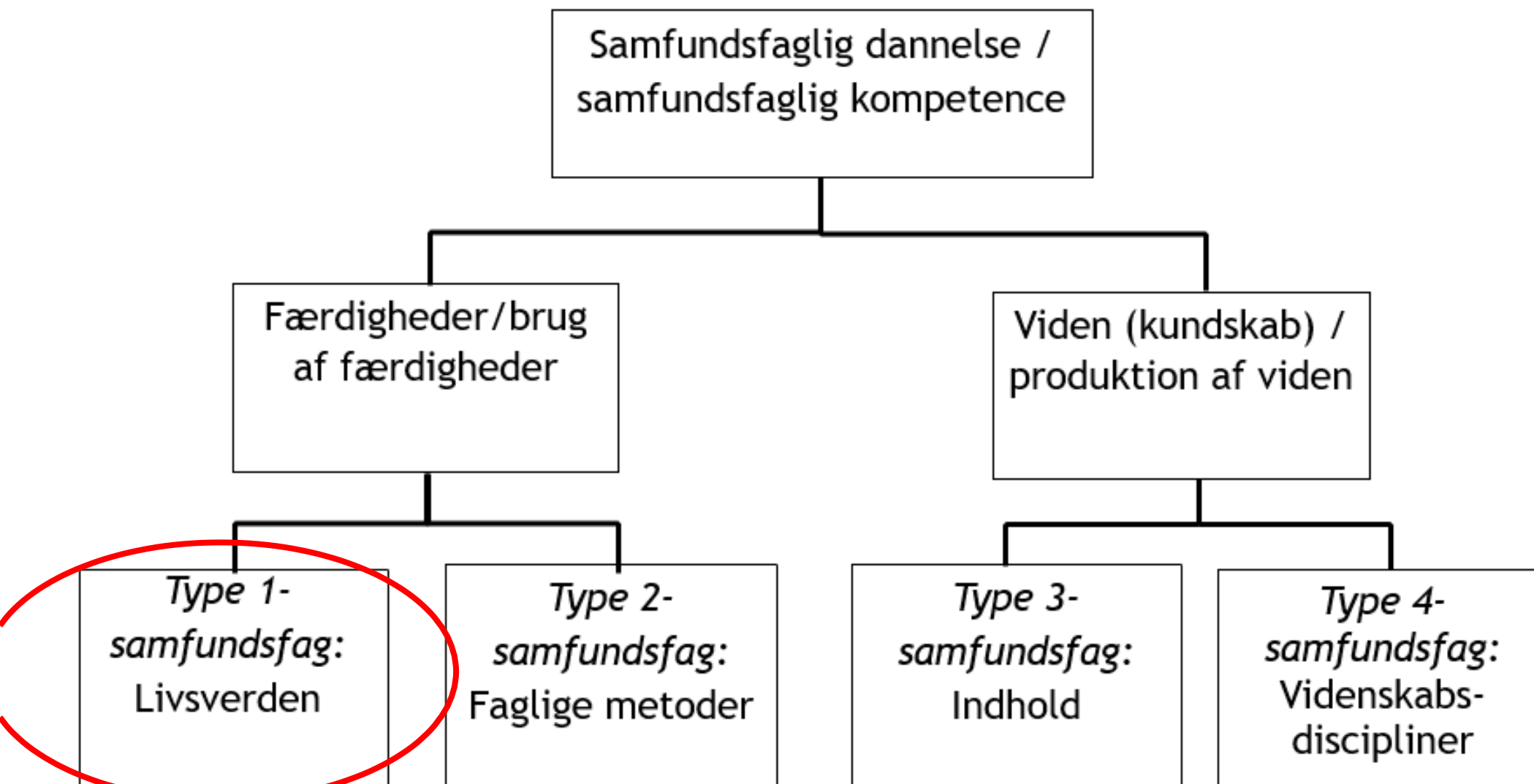
Teorien i praksis:

Alle elever skal tidligt få læringsoplevelser, der styrker deres faglige selvtillid, fx ved:

- Anerkendelse
- Nedtone karakterer
- Differentiering
- Skaffe sig viden om elevernes niveau og selvopfattelse

Fire typer af samfundsfag

Metode: teori og praksis

Hvem?

Model til behandling af "kontroversielle emner" på klassen

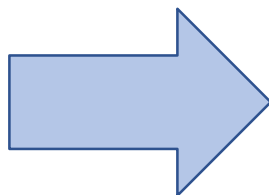
	Kulturelt	Økonomisk	Politisk
Trussel Udfordring			
Mulighed gevinst			

Metode: teori og praksis

Teori C: Flowteori

- Klare mål
- Feedback
- Balance udf./forud.

Teorien i praksis:

- klare mål for forløbet, lektionen og opgaven
- Vise eksempler på "den gode besvarelse"
- Løbende feedback
- Træne studiekompetence
- Differentiering og progression i undervisning

Metode: teori og praksis

Forløb: Dansk udenrigspolitik - en småstat i en foranderlig verden

Dagens time: Dansk aktivisme

Materiale: Global Politik, 3. udgave, s. 238-249 + TV + rapport "udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi 2019-2020"

Dagens spørgsmål: Hvad vil det sige, at udenrigspolitik er aktivistisk? Og hvordan kommer det til udtryk?

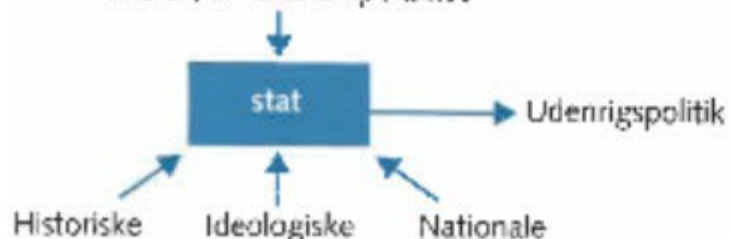
Flowteori

1. Opsamling - mål og muligheder

MP siger fem ord ud fra PP om

- Klare mål
- Feedback
- Balance udf

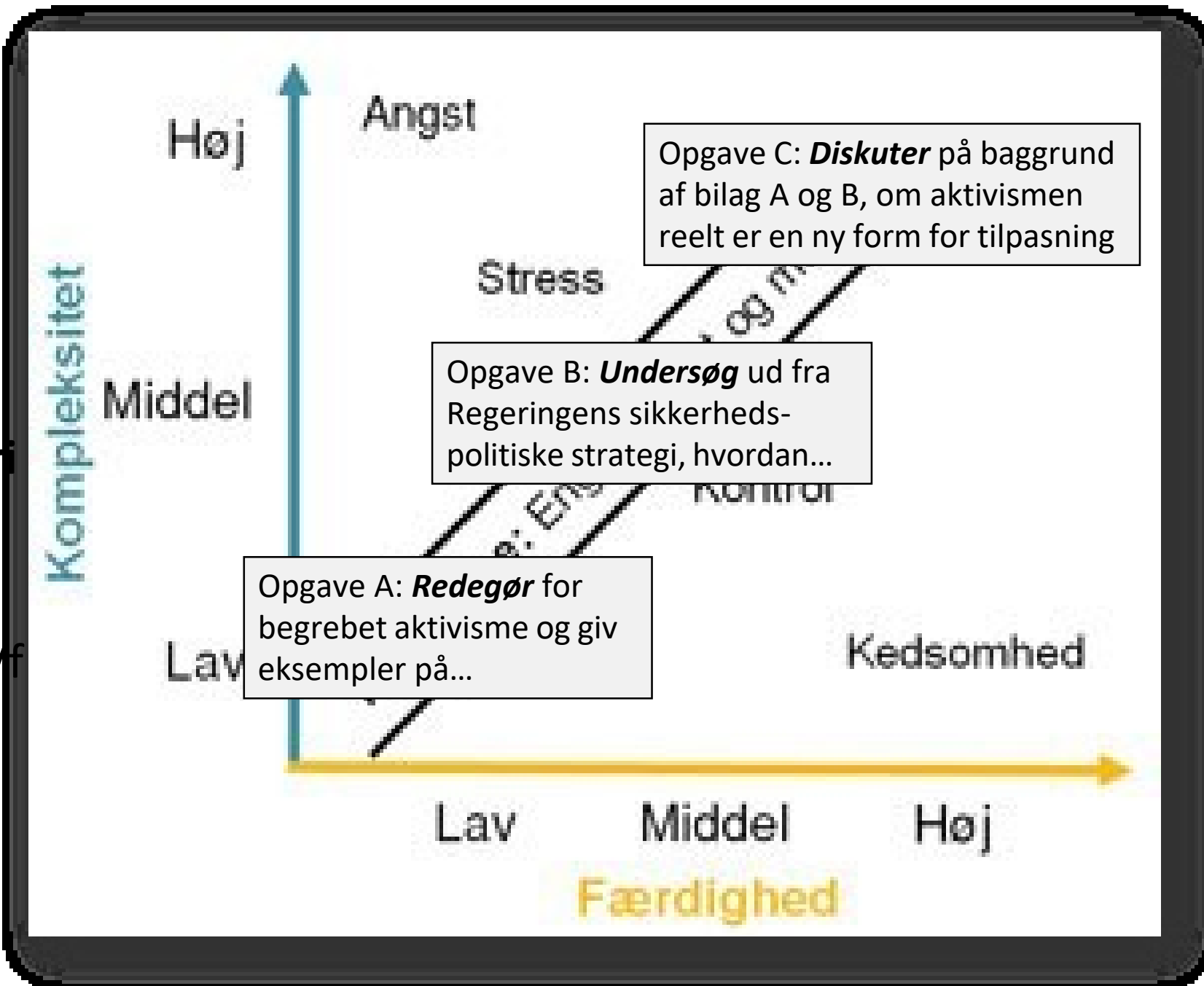
Det internationale systems karakter
multi-, bi- eller unipolaritet

Metode

- Teori C:
Flowteori**
- Klare mål
 - Feedback
 - Balance udf./f

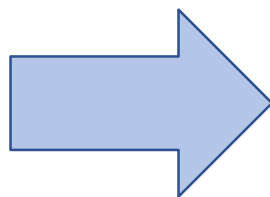

Metode: teori og praksis

Teori D: Målorientering

- Læringsmål
- Præstationsmål
- Flytte fokus P → L

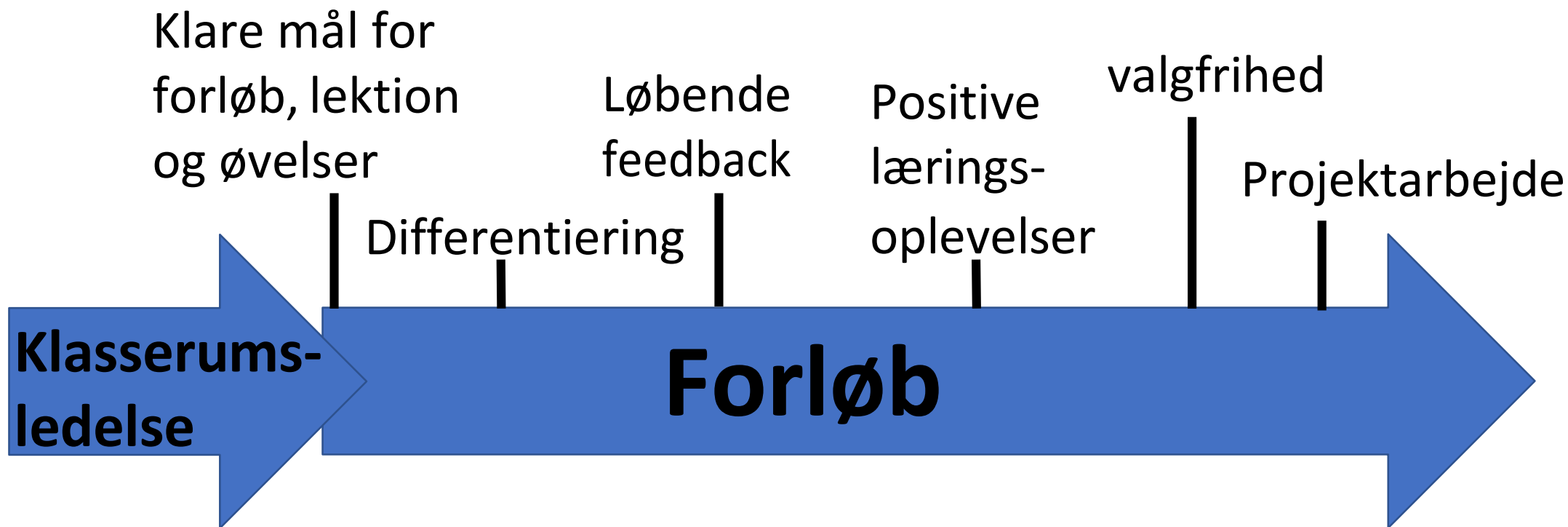
Teorien i praksis:

- Skabe et klima, der er læringsorienteret
- Samarbejde om opgaver
- Forståelse for at det er ok at lave fejl
- Fokus på læringsstrategier
- Klare kriterier ved feedback
- Karakterer?

Metode – hvad så nu?

Udarbejde forløb der indtænker motivation

Metode – hvad så nu?

Udarbejde lektioner der indtænker motivation

Åbning af timen

Indhold i lektionen (hvordan og hvorfor)

- Afslutning på timen/afrunding

- Fælles opsamling
- Dagens spørgsmål (hvad og hvorfor) besvares – opsummerer de centrale pointer (evt. sikre at alle får noter)
- Anerkendelse af folks arbejde (self-efficacy)
- Elevrefleksioner
- Konkurrence/quiz o.l.
- Pege fremad – hvor skal vi hen efter det her

Metode – hvor står vi?

To kursusdage med fokus på motivation for alle ks-lærerne

Dag 1: TEORI-dagen

Fokus på følgende områder

- a) Hvad vil vi gerne med vores fag?
- b) Hvilke udfordringer møder vi?
- c) Hvordan kan vi arbejde med udfordringerne? (motivationsteori)
- d) Hvordan ser den "ok time" ud?

Dag 2: PRAKSIS-dagen

Fokus på følgende områder

- a) Hvordan kan vi overføre vores tanker fra dag 1 til praksis uden at det bliver tomme ord?
- b) Planlægning af lektioner og forløb for semestret med inddragelse af vores overvejelser

Resultater – data og analyse

Vi er stadig i gang med arbejdet, men jeg har da lavet en forundersøgelse (i 1hf)

Resultater – data og analyse

Den endelig vurdering skal ikke bare foretages ud fra
synes, at de er motiveret!

	Jeg er aldrig motiveret	Jeg er sjældent motiveret	Jeg er som regel motiveret	Jeg er altid motiveret
Hvor ofte føler du dig motiveret for at deltage i timerne?	1,61%	20,97%	75,81%	1,61%

Resultater – data og analyse

Den gode og den dårlige time ifølge eleverne

Hvad er den gode time?

1. Alle er med og laver noget
2. Der er ro/orden
3. Variation/kreativitet
4. Lærerig
5. Udforske problemer
6. Overblik
7. Læreren er i godt humør
8. ...og taler ikke så meget
9. Noget man kan bruge
10. Sjov

Hvad er den dårlige time?

1. Larm
2. Larm
3. (nævnes af 95 %) Læreren taler hele tiden
4. "læseri"
5. Læreren taler hele tiden
6. Læreren taler hele tiden
7. Læreren taler hele tiden
8. Læreren taler hele tiden
9. Tavleundervisning
10. Sur lærer

Resultater – data og analyse

Eleverne giver sig selv et stort ansvar, hvis man spørger direkte:

	Helt uenig	Delvist uenig	Delvist enig	Helt enig
Udsagn: Det er den enkelte elevs eget ansvar, hvis eleven ikke følger med i timen	1,61%	3,23%	29,03%	66,13%

Men når man spørger, hvem, der har ansvaret for, at en time bliver god (eller dårlig), så peger de 50-50 på lærer-elev. (endda tæt på 60-40)

Resultater – data og analyse

Evalueringen skal derfor nok snarere se på:

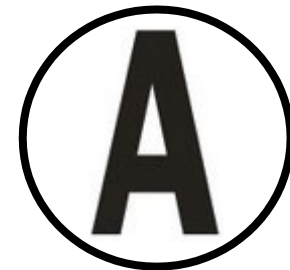
- Registrering af aktiv deltagelse
- Samtaler og feedback
- Afleveringer i faget
- Opdeles i fokus på adfærd og læring
- Osv.

Adfærdsledelse	Læringsledelse
<p>Kommunikation og kontakt</p> <ul style="list-style-type: none">•Overblik og opmærksomhed på hele klasserummet•Holde alle elever til ilden <p>Opretholdelse af ro, regler og rutiner</p> <ul style="list-style-type: none">•Etablering af regler for adfærd•Opretholdelse af ro•Indgriben ved negativ adfærd <p>Pædagogisk logistik</p> <ul style="list-style-type: none">•Styring af brugen af computere•Bordopstilling•Placering af elever•Gruppedannelse•Materialer: bøger, kopier, computeradgang	<p>Organisering af timen, forløbet, skoleåret</p> <ul style="list-style-type: none">•Markering af begyndelse og slutning•Smidige overgange <p>Passende tempo</p> <p>Synliggørelse af fagligheden</p> <ul style="list-style-type: none">•Mål med timen•Mål med den enkelte opgave•Gennemtænkt og klar instruktion•Modeller og eksempler•Succeskriterier

Evaluering på adfærd i klassen, fx brug af telefon og PC, samt på opretholdelse af ro, regler og rutiner

Evaluering på læring og motivation i forskellige dele af undervisningen

”...And (mulige perspektiveringer)

Perspektivering til tidligere aktioner

- Hvad er det traditionelle ”outcome” af pædagogiske initiativer?

Diskussion og konklusion

Relevante diskussioner

- Hvordan integrerer man en det ”teoretisk rigtige” i sin fremtidige undervisning?
- Hvilke andre vinkler er relevante at inddrage i arbejdet med motivation? (klasserumsledelse, elevtyper, kommunikation osv.)
- Har vi en motivations-krise i de danske gymnasier?

IMRaD-modellen oversat til fagdidaktisk projekt

Introduktion og problemformulering

Hvordan kan jeg gennem tilrettelæggelsen og afviklingen af et forløb i samfundsfag arbejde med at fremme elevernes motivation?

Metode og teorier

*Skoleprojekt på HF med fokus på aktion(er) i samfundsfag
Relevant teori om motivation og klasserumsledelse*

Resultater – data og analyse

- *For-analyse af elevernes syn på motivation og "den gode undervisning" (såvel som den mindre gode undervisning"*
- *Planlægning af aktion*
- *Planlægning af fremtidig evaluering*
- *Planlægning og afvikling af kursus for kollegerne*

Diskussion og konklusion

- *Hvordan integrerer man en aktion i sin fremtidige undervisning?*
- *Flere vinkler på motivation*
- *anden teori*
- *yderligere integration af det fagdidaktiske perspektiv*

Litteratur til inspiration:
"Motivation" af Dorte Ågård

And/og

Overvejelser om, hvordan man på længere sigt integrerer en aktion i den daglige praksis